

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

שיחת השבוע

ספרים

בעל שם טוב

בהוצאת מכון אור שבעת הימים
תורותיו של הבעש"ט בשני כרכים, מסודרים
לפי ערכים. הספר מנוקד ומאיר עיניים, עם
הערות וביאורים. טל' 052-7150486.

אלה הם מועדי

מאת הרב זלמן רודמן
בהוצאת המחבר

מבט מעמיק על חגי ישראל, על-פי משנת של
הרבי מליובאוויטש. השיחות עובדו בלשון
בהירה וקולחת, המקלה להבין גם רעיונות
עמוקים. 298 עמ'. טל' 1-700-704120.

והערב נא

מאת הרב יצחק זילברשטיין
בהוצאת המלקט

פסקי הלכה אקטואליים של הרב זילברשטיין,
מסודרים על-פי פרשיות השבוע. מגוון מרתק
של שאלות מעשיות, בעריכת ארז חזני. 572
עמ'. טל' 077-8150023.

שבת מנוחה

מאת שלמה פרוזן
בהוצאת המחבר

שש-מאות שאלות אקטואליות בהלכות
שבת, ותשובות של גדולי הפוסקים בדורות
האחרונים. 397 עמ'. טל' 054-8457834.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
4:40	5:12	5:37	4:53
5:43	6:17	6:32	5:52

המוולד: אור ליום שלישי, 8 בערב 5-1 דקות
ראש חודש שבת: ביום הרביעי

289 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 973-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

אחים לעולם יישארו אחים

וכי הסכמה על דעות והשקפות היא העושה אותנו לעם אחד?
האם ביסודו של העם היהודי עומדת אחדות תרבותית ומנטלית?

יהודי הוא יהודי בעצם הווייתו (צילום: מנדי הכטמן)

שיעור מהמכנה המשותף של בני עמים אחרים.
אין הוא תלוי בדרך המחשבה, ההתנהגות,
התרבות והמנטליות שלהם, וגם לא במקום
המגורים וההשתייכות החברתית והמדינית.
יהודי הוא יהודי כי בעצם הווייתו הוא יהודי.

במהלך ההיסטוריה היהודית אירע לא אחת
שדווקא הגויים הזכירו ליהודים מסויימים כי
לא יוכלו לברוח מהיותם יהודים. בגרמניה היו
יהודים שהפסיקו להגדיר את עצמם יהודים,
והצהירו שהם גרמנים בני דת משה. היו שאף
התבוללו לגמרי בין הגויים. אבל הנאצים הכניסו
גם אותם אל הגטו ושלחו אותם אל המחנות עם
אחיהם היהודים שמהם ברחו כל ימי חייהם.

לזכור גם בשגרה

יהודי אינו יכול לחדול מלהיות יהודי, כשם שאין
הוא יכול לחדול מלהיות אדם. הוא יכול להתנהג
בדרך הסותרת לגמרי את מהותו היהודית, כשם
שבן-אדם יכול להתנהג כחיה, אבל הוא יישאר
יהודי, בעל נשמה יהודית.

גם בין אחים יכולות לפרוץ יריבויות קשות. הם
יכולים ללכת לכיוונים מנוגדים ולהחזיק בדעות
קוטביות. ובכל זאת הם אחים, כי ביסוד הווייתם
הם אחים. כאלה אנחנו. כולנו יהודים, על-אף
כל ההבדלים. האחדות הזאת באה לידי ביטוי
פעמים רבות בשעת מבחן. צריך לזכור אותה גם
בימי שגרה.

סערת הפולמוס על
התפיסה הדתי-חרדית
דית נשמע לא אחת
הביטוי: "אנחנו שני עמים".
זו אמירה שבאה לבטא את
התהום הפעורה בין שתי
התפיסות. לאמור, אין לנו
כאן מחלוקת וחילוקי-דעות
בלבד, אלא אנחנו חיים בשני
עולמות שונים לחלוטין, עד
שכבר אין שום דבר המאחד
אותנו.

התבטאויות כאלה נשמעו מפי
יהודים שאינם שומרי מצוות,
לנוכח עמדות ואורחות-חיים

של הציבור הדתי-חרדי. ומה אמורים יהודים
שומרי תורה ומצוות לחשוב עליהם, על מי
שאינם אוכלים כשר, אינם שומרים שבת, אינם
יודעים מהי תפילה ומהי קריאת התורה? האם
הם בכלל יהודים?

מה המשותף?

האמת היא שאמירות כאלה משקפות תפיסה
שטחית ביותר של המושג 'עם-ישראלי'. וכי
הסכמה על דעות והשקפות היא העושה אותנו
לעם אחד? האם ביסודו של העם היהודי עומדת
אחדות תרבותית ומנטלית? האם אנחנו עם
אחד רק כאשר אנחנו מחזיקים בהשקפת-עולם
משותפת ובאורחות-חיים זהים?

פערי השקפות, תרבות ומנטליות היו קיימים
בעם היהודי מאז ומעולם. וכי מה היה
משותף לחסיד בפולין וליהודי חבר המפלגה
הקומוניסטית ברוסיה? וכי איזו שפה משותפת
יכלו למצוא יהודי משכיל בגרמניה ואיש פשוט
בתימן? הללו אפילו לא יכלו לדבר זה עם זה בלי
להיעזר במתורגמן.

בני-אדם החיים בעולמות רוחניים ותרבותיים
שונים קיימים בכל עם. אם תפגיש אותם יחדיו
לא יצליחו למצוא שפה משותפת ולא יסכימו על
שום דבר. ובכל זאת הם בני עם אחד, כי יש דבר
בסיסי עמוק הקושר אותם ומחבר אותם.

הבסיס המשותף לבני העם היהודי עמוק לאין

פשט ודרש, שתי דרגות

שקרה להם ולא הרהרו כלל אחר מידותיו של הקב"ה.

סוד ההנהגה האלוקית

שתי הדרגות האלה מבטאות את דרגותיהם של האבות מצד הגוף ומצד הנשמה. הפירוש של הדרש משקף את מעלת נשמותיהם של האבות, שהיו בטלים לחלוטין אל הקב"ה, עד שגם בענייניהם הפרטיים לא הרהרו כלל אחר מידותיו של הקב"ה.

בדרגה זו, גם טענת משה רבנו הייתה במדרגה עליונה יותר. הוא לא הרהר חלילה אחר מידותיו של הקב"ה, אלא ביקש לדעת "מה שמו", מה סוד הנהגתו של הקב"ה עם בני ישראל. הוא ביקש להבין בשכלו את הפרטים והדרכים של השליחות האלוקית שהוטלה עליו, מתוך שאיפה לבוא על-ידי זה לידי הכרה עמוקה יותר בקב"ה ולידי התקשרות עמוקה יותר איתו. ועל-ידי שאלתו זו של משה בא הגילוי הגדול - "לכן אמור לבני-ישראל אני הויה" - הגילוי של שם הויה, שם העצם.

(לקוטי שיחות כרך טז, עמ' 47)

אמרת השבוע

לפעמים צריך לצעוק

רבי אברהם ברוידה מטרנופול נזדמן פעם אחת לפונדק שבו התאכסנה חבורת 'משכילים'. בהגיע שעת תפילת ערבית החלו ה'משכילים' להתהולל בקולות קולות, כדי להפריע לרב בתפילתו. בתגובה התחיל הרב להתפלל בצעקות עד שקולו הדהד בכל הפונדק.

לאחר התפילה שאלו ה'משכילים' את הרב מדוע התפלל בצעקות רמות כל-כך.

השיב רבי אברהם: "התורה מספרת שמה רבנו התפלל להפסקת המכות על מצרים. תפילתו מוזכרת בלשון 'יעתר', 'יפרוש כפיו' וכדומה. אולם פעם אחת, במכת צפרדע, נאמר 'ויצעק משה'. מדוע צעק? אלא שכאשר רבבות אלפי צפרדעים מקרקרות בקולי קולות, אין למשה ברירה אלא לצעוק, כדי שיוכל לשמוע את מה שהוא מוציא מפיו..."

פתגם חסידי

"אינני חושש שמא ישאלוני בעולם האמת למה לא הייתי משה רבנו; על כך אדע מה להשיב. אבל מה אשיב כשישאלוני למה לא היית זוסיא!" (רבי זוסיא מאניפולי)

לאחר מכן רש"י מביא דוגמאות מהאבות, שאברהם היה צריך לשלם על מערת המכפלה, אף שהקב"ה הבטיח לו את הארץ. כמו-כן היה יצחק צריך להיאבק על הבארות. וגם יעקב קנה את חלקת השדה שבה התגורר בשכם. ואחרי כל זה "לא הרהרו על מידותיי, ואתה אמרת 'למה הרעותה'".

קשיים פרטיים

שני הפירושים הללו משקפים שני רבדים בתורה. הפירוש הראשון הוא על-פי הפשט, פשוטו של מקרא, ואילו הפירוש השני הוא בדרך הדרש ("ורבותינו דרשוהו"). על-פי הפשט אי אפשר להביא ראיה מקניית מערת המכפלה, ריב הבארות וקניית שכם על-ידי האבות, כי אלה קשיים פרטיים שחוו האבות, ואילו כאן מדובר על הבטחה של הקב"ה לגאול את בני-ישראל ממצרים, ובמקום גאולה קיבלו החרפה בצרות הגלות.

אולם בדרך הדרש, המבטא דרגה עליונה יותר, הקב"ה מדבר עם משה על עצם העניין של הרהור אחר מעשי הבורא. לכן הובאו הדוגמאות מהאבות שקיבלו באהבה את כל מה

בסוף הפרשה הקודמת קראנו על זעקתו של משה רבנו אל הקב"ה: "למה הרעותה לעם הזה? ... מאז באתי אל פרעה לדבר בשמך ה' לעם הזה". על הטענה הזאת ענה לו הקב"ה פעמיים: פעם אחת בסוף פרשת שמות, ופעם שנייה בתחילת פרשתנו. בפרשת שמות אמר לו הקב"ה: "עתה תראה אשר אעשה לפרעה", ואילו בפרשתנו הקב"ה אומר למשה: "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באיל שדי".

את דברי הקב"ה בסוף הפרשה הקודמת רש"י מפרש, שבכך אמר הקב"ה למשה: "הרהרת על מידותיי!". זו הייתה גערה למשה שלא נהג כאברהם, שגם לו הייתה יכולה להיות טענה אל הקב"ה, שבתחילה הבטיח "כי ביצחק ייקרא לך זרע", ואחרי-כך ציווה להעלותו לעולה; ובכל זאת "לא הרהר אחר מידותיי".

דוגמאות מהאבות

בפרשת וארא רש"י שב וחוזר לעניין זה, ומביא את דרשת חז"ל, שהקב"ה אמר למשה: "חבל על דאבדין ולא משתכחין - יש לי להצטער על מיתת האבות... לא אמרו לי 'מה שמך', ואתה אמרת 'מה שמו'".

מן המעיין

מכות מצרים | מאת הרב אליעזר ברוד

מקורות לחמימות

המכה הראשונה שהכה הקב"ה את מצרים הייתה הפיכת המים לדם. מים מסמלים קרירות; דם מסמל חום, התלהבות ('רתיחת הדמים'). גם בעבודה הרוחנית, כשהאדם מבקש לצאת ממצרי הגוף והנפש הבהמית, עליו להפוך את ה'מים', הקרירות והאדישות לענייני תורה ומצוות - ל'דם', לחום ולהתלהבות דקדושה.

(לקוטי שיחות)

דמים תרתי משמע

"ויהי הדם בכל ארץ מצרים" (שמות ז, כא). אומר המדרש (שמות רבה) "ממכת דם נתעשרו ישראל", כי המצרים קנו מהם מים בכסף מלא. זה היסוד לאמרה הידועה "דמים תרתי משמע": למצרים משמעות ה'דמים' הייתה דם כפשוטו, ואילו לבני-ישראל 'דמים' היה במשמעות כסף.

(דגל מחנה אפרים)

מומחים מאז ומעולם

"ויעשו כן חרטומי מצרים" (שמות ז, כד). מופת זה, של הפיכת נהרות לדם, היה בידי החרטומים לעשות בנקל. לזה הם מומחים מעולים, וזו אומנותם מאז ומעולם.

(רבי יצחק מוולוז'ין)

ביטול חמימות העולם

"ושרץ היאור צפרדעים" (בראשית ז, כח). אומר

המדרש: "הצפרדעים... יורדין לתוך התנור ומצננין אותו". תנורי מצרים מסמלים את החמימות וההתלהבות בענייני העולם הזה. מכת צפרדע, שציננה את תנורי מצרים, מסמלת ביטול חמימות זו והחלפתה ביחס של קרירות ושיוויון-נפש לענייני העולם.

(לקוטי שיחות)

מסירות-נפש של צפרדע

הצפרדעים נבראו מן המים, ככתוב "ושרץ היאור צפרדעים". בכניסת הצפרדעים לתוך תנורי מצרים התבטאה מסירות-נפש גדולה ביותר - ברואי המים קפצו לתוך האש.

(הרבי מליובאוויטש)

סוף-סוף הבין

"ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים" (שמות ט, כז). מכות רבות כל-כך היו צריכות לנחות על ראשו של פרעה כדי שיבוא סוף-סוף לידי הכרה שהעיניים שענינה את בני-ישראל היו מעשה רע. עד אז הוא חשב זאת למעשה של טוב וחסד.

(מור ואהליות)

מטרה כפולה

"וידעו מצרים כי אני ה'" (שמות ז, ה). המכות שהונחתו על המצרים הייתה להן מטרה כפולה - לשבור את קליפת מצרים, ולהביא את המצרים לידי הכרה "כי אני ה'".

(ספר המאמרים תש"ה)

שמור
וזכור

בהלה אחזה את בני הבית. האב צנח על כיסאו, ראשו נשמט והוא עצם את עיניו. דאגה מילאה את ליבם. מי יודע מה אירע לו. אולי התקף לב? הם מיהרו להזעיק את הרופא.

אותו ליל שבת, בביתו של לייבל הטוחן, אב למשפחה ברוכת ילדים, התחיל כרגיל, בשירת 'שלוש עליכם' ו'אשת-חיל'. בסיומה עמדו כולם סביב השולחן, מצפים שהאב יקדש על היין. מן המטבח עלו ניחוחות תבשילי השבת.

פתאום אירע הדבר. לייבל צנח על הכיסא ושקע בתרדמה עמוקה. "אבא! אבא!", קראו הילדים בבהלה, אולם הזעקות לא הועילו. הרופא שהוזעק אליו הגיע למסקנה כי אין הוא טובל ממחלה כלשהי, אלא שקוע בשינה עמוקה ותו לא.

"עצתי לכם", אמר הרופא, "שלא תמתינו. עשו קידוש והחלו בסעודה. במשך הערב ודאי יקיץ האב". הוא נפרד מהם וחזר לביתו.

כל הלילה ישן לייבל על כיסאו ליד השולחן. רק בבוקר הקיץ. כשפקח את עיניו קלט כי הפסיד את קידוש לילה השבת ואת הסעודה. כאשר התיישבה המשפחה לסעודת היום התנצל כי אין לו הסבר לאירוע. דבר מוזר כזה ודאי לא יישנה, הבטיח.

אולם בליל השבת הבאה שוב אירע הדבר. כאילו שלא בשליטתו נחתה פתאום על לייבל שינה עמוקה, ולא היה אפשר להעירו. גם הפעם התנחמו אשתו וילדיו בעובדה כי בריאותו של לייבל תקינה וכי למחרת הקיץ משנתו.

עוד שבוע עבר. בליל השבת הבאה ניסה לייבל בכל כוחו לעמוד על המשמר ולהחזיק מעמד, אך לשווא. למחרת אמר בסערת־רוח, כי מיד אחרי השבת יצא אל רבו, רבי שמואל־אבא מזיכלין, לבקש פתרון לבעיה.

כאשר התייצב לייבל לפני רבו וסיפר את מה שאירע לו, לא נראה הצדיק מזיכלין מופתע. הוא הקשיב רוב קשב ואמר: "נראה כי פגעת בכבודה של השבת, ומשום כך השבת מסרבת לאפשר לך לקבל את פניה בקידוש ובסעודה".

לייבל, יהודי מהדר במצוות וירא־שמים, תמה למשמע דברי הצדיק. מתי פגע בכבודה של השבת? הלא מאז ומעולם הקפיד לשמור את השבת ולכבדה כדת וכדין.

בשובו לביתו קיבלו אותו בני משפחתו בהתרגשות. לייבל סיפר את דברי רבו ופניו הביעו תמיהה. הוא הביע את צערו על שאין הוא מבין את תשובת הצדיק.

לפתע קפץ הבן הגדול ממקומו. "אבא", קרא, מסמיק מעט במבוכה, "צדקו דברי הרבי, ובמועניי ראיתי את המעשה, אך עד־עתה לא רציתי להעלות זאת לפניך, מפני כבודך".

הכול הפנו אליו את מבטם והבן סיפר. ליל שבת אחד ראה את אביו קם באמצע הלילה, בעודו ישן למחצה. בגלל העלטה הכבדה הדליק מבלי משים את הנר, ולאחר מכן כיבה את הנר וחזר לישון. למחרת בבוקר לא זכר כלל כי בלילה חילל את השבת.

עתה התחווה ללייבל היטב משמעות דבריו של הרבי. הוא הצטער מאוד על המקרה שקרה לו, והחליט לנסוע

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

לזעוק ולהאמין

כשיהודי שרוי בגלות עליו לדעת שזו גזרת הקב"ה, ועליו להאמין כי צדיק ה' בכל דרכיו, וכשתבוא השעה – יביא הקב"ה את הגאולה. ועם זה, הכאב על הגלות צריך לטרוח את מנוחתו, עד שיוזעק אל הקב"ה ויתחנן שתבוא הגאולה תיכף ומיד.

שילוב זה אנחנו רואים ביציאת מצרים. התורה מספרת כי הקב"ה גער במשה רבנו על שזעק "למה הרעותה לעם הזה", ובכל־זאת גם זעקתו של משה נכתבה בתורה, ובוודאי לא נעשה הדבר כדי לטפר בגנותו של משה, אלא משום שיש בכך לימוד והוראה לכל יהודי.

לא בקרירות ובאדישות

בשבת פרשת וארא תשמ"ג (התוועדויות תשמ"ג כרך ב, עמ' 328) דיבר הרבי מליובאוויטש על הלימוד שעלינו ללמוד מזעקתו של משה רבנו:

"אמנם יהודי יודע שכללות ירידת הגלות – 'ירוד ירדנו' – היא באופן של ירידה לצורך עלייה. וכפי שאמר הקב"ה ליעקב אבינו טרם ירידתו למצרים: 'אל תירא מרדה מצרימה... אנוכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה'; אבל אף־על־פירכן, נשאלת השאלה – 'למה הרעותה לעם הזה'!"

"אל לו ליהודי להשלים עם מצב הגלות, ולחשוב שהוא יכול להישאר בגלות חס ושלום, אלא עליו לצעוק לקב"ה: 'למה הרעותה לעם הזה', ולבקש על הגאולה. ולא כמו אלו הטוענים שטוב להם בגלות, ולא אכפת להם להישאר בגלות חס ושלום – כל זמן שיכולים ללמוד תורה, והלואי שיניחו להם להמשיך לחיות כך [אם בכלל אפשר לקרוא לחיים אלו בשם 'חיים', חיים הראויים לשמם]!"

"[...] אף־על־פי שבוודאי ידע משה רבנו על הנהגת האבות, שלא הרהרו אחר מידותיו של הקב"ה – בכל־זאת טען לקב"ה: 'למה הרעותה לעם הזה!' ומוכן בפשטות שאחרי שמשה רבנו הרהיב עוז בנפשו לומר לקב"ה 'למה הרעותה לעם הזה' – בוודאי לא אמר זאת בקרירות ובאדישות, אלא באופן של צעקה וסערה: 'למה הרעותה לעם הזה!'"

"טענתו של משה רבנו בוודאי לא גרעה מאומה ולא נגעה כלל חס ושלום בעניין האמונה בקב"ה (אמונה פשוטה שלמעלה מטעם ודעת), אבל עם זה, מצד חכמה ודקדושה הייתה הטענה 'למה הרעותה לעם הזה'."

הוראה ליהודי

"ועניין זה נכתב בתורה – כהוראה ליהודי – שמצד שכלו (שכל דקדושה) עליו לזעוק 'למה הרעותה לעם הזה'. כלומר, עם זה שלומדים בתורה שהקב"ה אמר למשה רבנו 'חבל על דאבדין ולא משתכחין, יש לי להתאונן על מיתת האבות... (ש)לא הרהרו אחר מידותי, ואתה אמרת למה הרעותה' – בכל־זאת ציווה הקב"ה לכתוב בתורה את טענתו של משה רבנו, מכיון שגם בזה יש הוראה נצחית לכל אחד ואחד מישראל, אפילו לאחר המענה של הקב"ה 'חבל על דאבדין כו'."

"[...] זוהי כללות ההוראה שלומדים מפסוקים אלו – שכאשר יהודי שרוי בגלות אין לו להשלים עם המציאות, אלא עליו לצעוק לקב"ה 'למה הרעותה לעם הזה', ולדרוש שיתבטל כבר כללות עניין הגלות."

"וביחד עם זה הוא עובד את עבודתו באופן המתאים, בלי להתפעל מחשכת הגלות, מכיוון שהטענה השכלית ('למה הרעותה לעם הזה') אינה בסתירה חס ושלום לעניין האמונה. וזהו המענה על הטענה 'למה הרעותה לעם הזה' – 'וארא', כלומר, עבודתו של יהודי צריכה להיות באופן של ראייה, ראיית אלוקות, שאז אינו מתפעל מחשכת הגלות."

שנית אל הצדיק, הפעם לבקש תיקון.

"כיצד יהודי מסוגל לשכוח את השבת ולחלל אותה בלי לשים לב?", הוכיחו הצדיק, לאחר שסיפר לו את מה שראה בנו. והצדיק המשיך: "נאמר בתורה 'זכור' ו'שמור', ושניהם בדיבור אחד נאמרו. כאשר אין מקיימים כראוי את ה'שמור', היא האזהרה על שמירת איסורי השבת, ניטלת מן האדם הזכות גם ל'זכור' – זכירת השבת על־ידי הקידוש".

"ומה אעשה עתה?", קרא לייבל, "כיצד אוכל לתקן את המעוות?".

"איני רואה עצה אלא שיזדמן לידך ניסיון בשמירת השבת ותעמוד בו. אוראז תדע כי חטאך כופר", אמר לו הצדיק מזיכלין. קיבל זאת הטוחן עליו ויצא מעודד לביתו.

לא עבר זמן רב ולייבל נקרא אל הפריץ, בעליה של טחנת הקמח. הפריץ הודיע לו כי החליט להשקיע סכום גדול לשיפוץ הטחנה ולהכנסת שכלולים רבים בה, אך בתמורה הוא תובע כי היא תעבוד שבעה ימים בשבוע. "אני משקיע בה הרבה כסף, ולא מקובל עליי שהיא תעמוד מושבתת יום שלם בשבוע", הצהיר.

פני לייבל נפלו, אך הוא ענה מיד בהחלטיות כי הדבר אינו בא בחשבון מבחינתו. הטחנה שברשותו לא תעבוד בשבת! הפריץ ניסה לשכנע אותו, באומרו כי שמע שיהודים קיבלו היתר לפתוח את המפעל בלי לעבוד בו. לייבל סירב בתוקף גם לכך, ואמר כי איננו מתכוון להקל בקדושת השבת.

"אם־כן", אמר הפריץ בזעף, "אני לוקח ממך את הטחנה!". כבר למחרת נכנס טוחן חדש במקומו של לייבל, ומאותו יום נעשו חיינם של לייבל ובני משפחתו קשים ומרים. הם הגיעו עד פת לחם, ועם זאת שמחו שעמדו בניסיון.

בינתיים החלו פוקדות את הטחנה תקלות רבות, ולפריץ נגרמו נזקים גדולים. בחלוף הזמן עלתה בליבו מחשבה שאולי אירעו הדברים בעקבות נישולו של היהודי מפרנסתו. קרא הפריץ ליהודי ובישר לו בנימה סלחנית כי הוא מחזיר לו את משרת הטוחן. כששאל לייבל מה יהא על השבת, השיב הפריץ, כי הוא נותן לו יד חופשית לפעול כהבנתו.

לייבל ראה ברכה במעשה ידיו. בתוך זמן קצר הצליח לייצב את הטחנה ואף להכפיל את הכנסותיה. גם המחלה המסתורית של ליל השבת נעלמה כלעומת שבאה, ומאז הייתה שעת הקידוש השעה היקרה והחביבה ביותר במשפחתו.

הרב, הפרופסור ונשיא צרפת

אחרי פטירתו החליט בנו להמשיך בפעילות אביו. "אבא חיבר אותי עם אישים משפיעים בצרפת, ולאחר פטירתו התהדק הקשר", הוא מספר. "האירוע בארמון האליזה גרם קידוש השם, גם בהצגתי את הפרופסור הצרפתי וגם בקבלת האות המיוחד".

המנחה הזמין את הפרופסור הצרפתי דידייה ראולט, מעשרת החוקרים הבולטים בעולם, לקבל את הפרס מידי נשיא צרפת סרקוזי על תרומתו למחקר. בעוד הפרופסור פוסע על השטיח האדום, קורא המנחה לרב יעקב חביב (36) מישראל, להציג לפני הנוכחים את הפרופסור הנכבד, לפני קבלת הפרס. כל אחד ואחד ממקבלי הפרס היה זכאי לבחור את האיש שיציג אותו, והפרופסור בחר ברב חביב.

זה היה מחזה שגרם למשתתפים להרים גבה. רב צעיר, מזוקן, צועד אחרי הפרופסור המפורסם. "סיפרתי על תרומתו של הפרופסור לעם הצרפתי והזכרתי שהוא מתייצב בקביעות לימין ישראל, בעיקר בשיתוף-הפעולה שלו עם עולם הרפואה בישראל", מספר הרב חביב, דיין בירושלים.

בשם האב

מי שתהה על הקשר בין הדיין הירושלמי לפרופסור הצרפתי, קיבל את התשובה מיד, כשהנשיא סרקוזי העניק 'אות מפעל חיים' לרב חביב - על פעילותו של אביו, הרב מסעוד חי חביב נ"ע, שנפטר לפני שנתיים. המנוח נולד בתוניס והתגורר כל חייו בצרפת. הוא זכה להיות שותף בהקמת קהילות רבות ברחבי צרפת. "נוסף על בתי-המדרש והמקוואות שהקים, הקדיש אבא זמן רב לפעול עם ידועיישם בצרפת, בשאיפה שיפעלו למען ישראל", מספר בנו.

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

זהירות ב'אנרגיות'

שאלה: האם מותר להשתתף בקורסים לחיזוק ולהעצמה, או להעברת 'אנרגיות חיוביות', המתיימרים לעסוק בכוחות רוחניים?

תשובה: העולם בימינו מכיר יותר ויותר באפסותו של החומר, ולכן בני-אדם מחפשים תכנים רוחניים. אולם כל עיסוק בענייני הנפש חייב להיעשות בדרך נכונה על-פי התורה, כדי שלא לגרום נזקים לנשמה היהודית. יש להיזהר בכשרות זאת לפחות כפי שזוהרים בכשרות המזון.

רבות מהשיטות הנלמדות בקורסים הללו מבוססות על תורות ותרבויות המזרח הרחוק, ובכלל זה האמונות האליליות של סין והודו.

הצרכן מעוניין, כמובן, בהדרכה שיכולה לסייע לו בחיים האישיים - בעסקים, בלימודים, בזוגיות וכו', ויש שיטות שהוכחו כי הן מועילות. אך ברבות

שליחות לא־צפוי

הרב חביב, האב, עשה בצעירותו דוקטורט בכלכלה ובמתמטיקה, ושימש מנכ"ל של חברות מפורסמות. בהיותו בשיאו בעולם העסקים, נפגש עם הרבי מליובאוויטש. "אבא סיפר לרבי על הדרך שעשה ועל ההצלחות, ובאורח בלתי-צפוי ביקש ממנו הרבי להשתמש בכישורונותיו למען הקהילה היהודית בצרפת", מספר בנו.

"אבא קיבל עליו את השליחות וחזר לצרפת. הוא מילא תפקידים ממשלתיים בארגון-הגג של הקהילות היהודיות בצרפת ועבד בשיתוף-פעולה עם הרשויות. פעולותיו הראשונות היו בניית המרכז היהודי בניס, שבו בית-כנסת ומקווה, והקמת תחנת רדיו ועיתון יהודיים".

המורשת נמשכת

בנו מתגורר בישראל אבל ממשיך בפעילות אביו. "באחת משיחותיי עם הפרופ' ראולט, אמר לי שהעם היהודי מסמל בעבור האנושות חכמה, חסד ומסירות. הוא האור המרכזי של

מן השיטות מעורבים סמלים ושמות אליים, ולעיתים אף פנייה אל 'כוחות רוחניים', ופנייה זו היא בגדר 'עבודה זרה'. מהן שיש בהן אפילו פולחן (כגון השתחויה והקטרת קטורת) של 'עבודה זרה', שליהודי הוא בגדר 'ייהרג ואל יעבור'.

לפעמים הבעיה מתחילה במתן 'כבוד' לכוחות 'רוחניים' מסויימים, ומכאן לאמונה בהם. ככל שנכנסים יותר לעומק השיטות הללו, גדלה הסכנה. למשל, בהתעמלות יוגה אין בעיה בדרך-כלל, אולם במודיטציה של יוגה יש ויש. ברייקי יש שמות וסמלים אליים (יש גם שיטה המכונה 'רייקי יהודי', בלי סמלים, וגם עליה יש לשאול שאלת חכם).

על-כן יש להיזהר ולא ללמוד תכנים אלו אלא מיהודי שומר מצוות וירא-שמים, והעיקר - בהתייעצות (של המורה ושל התלמידים) עם רב מוסמך הבקי בנושא.

מקורות: ראה רמב"ם הל' ע"ז פ"ב ה"א.ד. טושו"ע י"ד ס"י קמז, קנה, קעט ונו"כ.

הרב חביב עם הפרופ' ראולט ועם הנשיא סרקוזי

העולם, ולכן מסתכלים עליו בשבע עיניים", אומר הרב חביב. לדבריו, בשנים האחרונות ביקר הפרופ' ראולט כמה פעמים בישראל וסייע למחקרים חשובים בארץ: "אנשי רפואה ומחקר בארץ מלאים התפעלות מנכונותו הנלהבת של הפרופסור לסייע למחקר בישראל".

בשנה האחרונה הנציח הרב חביב את זכר אביו בספר מיוחד, 'חם השמש', העוסק בהלכות אבלות. "בספר קובצו מאמרים של גדולי ישראל, שרואים אור בפעם הראשונה. באירוע הרגשתי סגירת מעגל מופלאה, שבארמון המלכותי מעריכים את פעילותו של אבי-מורי", מסיים בנו.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הצינן' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'צינן' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020

